

Prima instanță: Jud. Drochia, sediul Râșcani (jud. I. Rabei)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, I. Grosu, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

2 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Michitiuc Eugen,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Michitiuc Eugen împotriva lui Stepanova Olga, Biroului notarului Pancova Nelli, intervenienți accesorii Biroul notarului Belicesco Oleg, Michitiuc Vadim cu privire la declararea nulității testamentului,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Michitiuc Eugen și menținută hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani din 30 mai 2017,

c o n s t a t ă :

La 11 mai 2016, Michitiuc Eugen s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Stepanova Olga, Biroul notarului Pancova Nelli, intervenienți accesorii Biroul notarului Belicesco Oleg, Michitiuc Vadim privind declararea nulității testamentului.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de xxxxx a decedat tatăl său- Michitiuc Vasile. După decesul acestuia a depus la notar cerere privind deschiderea procedurii succesoriale. Patrimoniul succesoral fiind compus din ¼ cotă- parte din apartamentul nr. xxxxx amplasat în mun. Chișinău xxxxx. Defunctul deținând 1/4 cotă- parte din apartamentul menționat în baza contractului de vânzare-cumpărare, transmitere – primire a locuinței în proprietate privată din 23 februarie 1995.

Menționează că, Notarul public Belicescu Oleg a primit cererea sa cu privire la acceptarea moștenirii rămase după decesul tatălui său, fiindu-i eliberat la 29 octombrie 2015 certificat de calitate de moștenitor.

Mai indică reclamantul că în mod verbal, a fost informat de Notar, că la sediul său este deschis deja dosar de succesiune după moartea tatălui Michitiuc Vasile, de către moștenitorul testamentar Popova Natalia.

Specifică că Popova Natalia în timpul vieții s-a aflat cu defunctul Michitiuc Vasile în relații de concubinaj. După decesul soțului ea a solicitat notarului Belicescu Oleg deschiderea moștenirii, prezentând testamentul nr. xxxxx, întocmit la data de 27 iunie 2014, de defunctul Michitiuc Vasile, autentificat de către Notarul public Pancova Nelli. Conform testamentului menționat, întreg patrimoniu succesoral al cet. Michitiuc Vasile îl moștenește Popova Natalia.

Sușine că prezentarea testamentului pe numele unei alte persoane i-a trezit dubii, ori de nenumărate ori, pe timpul vieții, tatăl său i-a comunicat că ¼ cotă-parte din apartamentul proprietate comună pe cote-părți îi va rămâne fiului său, Michitiuc Eugen.

Explică reclamantul că comunicând zilnic cu tatăl său în ultimul an de viață, observa abateri de la normal în acțiunile ultimului.

Declară că fiind informat despre existența testamentului, a încercat să vorbească despre aceasta cu Popova Natalia, însă a aflat că ea a decedat în luna xxxxx. Ca urmare, după moartea Nataliei Popova a fost deschis dosar succesoral la sediul aceluiași Notar public Belicescu Oleg. Moștenitorii defunctei Popova Natalia fiind fiica sa- Stepanova Olga.

Relatează reclamantul că la data de 22 februarie 2016 familia sa a solicitat prin cerere experților Centrului de Medicină Legală din str. Corolenco 12, mun. Chișinău, efectuarea cercetării medico-legală post mortem a cet. Michitiuc Vasile. Potrivit raportului de constatare medico-legală nr. 53 din 23 februarie 2016, s-a constatat că în perioada 06 iunie 2014- 19 iunie 2014, pacientul Michitiuc Vasile s-a aflat la tratament staționar în secția de terapie intensivă a SCM nr. 3 „Sf. Treime,, cu diagnoza „xxxxx,,. După data de 20 iunie 2014 inclusiv până la data de 30 iunie 2014, medicul de familie fiind în vizită la domiciliu a stabilit la pacient o stare generală gravă (xxxxx), pe fundal de xxxxx.

Invocă că având în vedere stadiul avansat al xxxxx, care de obicei provoacă o intoxicație canceroasă mai ales pe fundalul unei xxxxx, posibilitatea persoanei de a conștientiza lucid acțiunile sale este substanțial redusă.

Relevă că concluziile raportului menționat l-au convins definitiv că la data întocmirii testamentului- 26 iunie 2014, defunctul Michitiuc Vasile, nu conștientiza lucid acțiunile sale, din acest motive sub influență a testat bunurile sale Nataliei Popova.

Mai mult, precizează că, în ultimul an de viață cet. Michitiuc Vasile nu era lucid în acțiunile sale, care i-au fost confirmate de către vecinii, prietenii acestuia. În acest sens se menționează și comportamentul straniu al Nataliei Popova, care în ultimele luni din viața lui Michitiuc Vasile a lipsit, fiind plecată la domiciliul său în xxxxx. Nu a fost prezentă nici la înmormântarea acestuia, nu a contribuit financiar, sau în alt mod la organizarea funeraliilor, mesei de pomenire, la fel nu a suportat cheltuieli legate de tratamentul efectuat. Toate cheltuielile fiind suportate de către familia Michitiuc.

Solicită reclamantul Michitiuc Eugen recunoașterea nulității testamentului nr. xxxxx, întocmit la data de 27 iunie 2014 de defunctul Michitiuc Vasile, autentificat de către notarul public Pancova Nelli, pe numele lui Popova Natalia, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Drochia, sediul Râșcani din 30 mai 2017, acțiunea înaintată de Michitiuc Eugen a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2017, a fost respins apelul declarat de către Michitiuc Eugen și menținută hotărârea Judecătorei Drochia, sediul Râșcani din 30 mai 2017.

La 14 februarie 2018, Michitiuc Eugen a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia contestată, o consideră ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată din considerentele ce urmează.

Consideră că chiar dacă Notarul a verificat capacitatea de exercițiu a lui Michitiuc Vasile, i-a explicat drepturile sale și esența obligației, ultimul nu a avut posibilitatea reală de a percepe esența lucrurilor, or, conștiința acestuia la acel moment era tulburată de boala de care suferea și tratamentul aplicat. Respectiv, orice decizie luată de el nu poate fi privită ca fiind una liber exprimată și conștientizată, or, circumstanțele menționate denotă clar existența temeiurilor ce justifică vicierea exprimării libere a consimțământului.

Precizează că instanța de judecată nu a suspus analizei probele și anume declarațiile martorilor care au fost audiați pe parcursul examinării cauzei. Aceștia au prezentat instanței informații cu privire la starea în care se afla defunctul Michitiuc Vasile în perioada de debut și evoluție a maladiei de care suferea, declarații ce confirmă temeinicia acțiunii înaintate.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei integrale a fost recepționată de către recurentul Michitiuc Eugen la data de 5 ianuarie 2018, recursul declarat la 14 februarie 2018, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Michitiuc Eugen, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de Procedură Civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi

conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Michitiuc Eugen nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Michitiuc Eugen se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Svetlana Filincova

Judecători

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu